

Els Van Steenberghe

Opinie

06/05/11 om 00:16 - Bijgewerkt om 00:16

Theater: Oresteia, De Roovers

Hoe zinvol is het om een moordenaar te vermoorden? De Roovers stellen zich deze vraag in een sterke 'Oresteia'.

© Stef Stessel

Plaats van afspraak voor deze *Oresteia* (* * * oe) is het Slachthuis in Antwerpen. Een slachthuis om het verhaal te vertellen van een gezin wiens thuis transformeert tot, jawel, een slachthuis. Met dank aan het engagement van de pater familias, Agamemnon, in de Trojaanse Oorlog. De man offerde zijn dochter Iphigineia voor de vrede. Dat wordt hem thuis niet in dank afgenomen. Hij wordt er vermoord door zijn echtgenote Klytaimnestra. Dit is hét signaal voor haar zoon Orestes (aangemoedigd door zijn zus Elektra) om haar te doden.

Is Orestes' moord gerechtvaardigd? Heeft de mens het recht om een moordenaar te doden? De vraag is niet uit de actualiteit weg te branden nu de Verenigde Staten Osama Bin Laden doodden. Waarom kreeg die man geen proces? Hoe zinvol is zo een wraakactie?

Actueel repertoire

Die vragen stellen De Roovers zónder in de verleidelijke val van de expliciete actualisering te trappen. Met andere woorden: ze hebben het nooit over, bijvoorbeeld, Bin Laden. Dat is een verademing. In 2006 voerde het collectief Euripides' *Alkestis* op in een bewerking van Ted Hughes. Bernard Dewulf vertaalde de tekst. Ook nu kiezen ze voor Hughes' bewerking van Aeschylus' tragedie *Oresteia* (458 voor Christus) en is het Dewulf die de Engelse tekst tot een potige brok exquisite poëzie transformeert. Hij vertaalde de integrale tekst. De Roovers selecteerden er passages uit. En ze voegden er citaten en fragmenten uit andere werken aan toe. Het resultaat is prachtig. Deze theatermakers weten in een poëtische taal vlijmscherpe politieke en maatschappelijke vragen te formuleren én te contextualiseren.

De Roovers kunnen in 2014 hun 20ste verjaardag vieren. Nadat ze samen afstudeerden aan het Conservatorium Antwerpen richtten ze, in 1994, hun collectief op. Van in den beginne profileerden ze zich als een collectief dat de kracht van het woord graag koppelt aan een inventief, sober scènebeeld én een doorleefd maar nooit bravoureachtig spel. Sara De Bosschere, Sofie Sente, Robby Cleiren en Luc Nuyens zijn getalenteerde spelers die met de jaren én dankzij de inbreng van hun dramaturg Klaas Tindemans, ook doorwinterde dramaturgen zijn geworden.

Voor deze *Oresteia* begaven ze zich dan ook niet over een nacht ijs. Een tweetal jaar zat de groep rond de tafel, voor de gelegenheid aangevuld met Ilse Uitterlinden (een vurige Klytaemnestra) en de jonge Jeroen Van der Ven (Orestes). Vanuit deze 'tafelgesprekken' groeide een inzicht over de essentie van Aeschylus' trilogie. Het drieluik handelt eigenlijk over de schuldvraag want eindigt met de allereerste rechtszaak waarin een volksjury moet oordelen. In dit geval: over Orestes.

De overgang naar dit slotstuk levert een van de sterkste scènes op. De vermoorde Agamemnon (een ontzagwekkende Robby Cleiren) en Klytaimnestra zitten aan een betonblok (het enige decorstuk). Ze praten over (on)schuld. Cleiren doet dat met woorden uit *De Welwillenden* (een oorlogsroman uit 2006 van Jonathan Littell). Uitterlinden repliceert met een getuigenis uit het boek *Born Guilty. Children of Nazi families* van Peter Sichrovsky. De dialoog is, zowel qua taal als qua spel, overdonderend in zijn minutieusheid en intensiteit. Meesterlijk.

De kracht van donkerte

Het is geen vrolijk stuk, dus ging de troep op zoek naar een setting die het publiek helemaal zou onderdompelen in die geladen sfeer. Het immense Slachthuis bleek de ideale locatie. Toch is de sfeer niet louter aan de betonnen zuilen en kunstige glaspartijen te wijten.

De Roovers spelen niet vaak op locatie. Maar áls ze hun camionette voor een onconventionele theaterzaal parkeren, dan hebben ze daar alle redenen toe en maken ze zich de ruimte compleet eigen. Dat zagen we jaren geleden (in 2000), toen een indrukwekkende *De kleine zeemeermin* (tekst van Judith Herzberg) werd opgevoerd in een leeg zwembad. Ook nu erkennen de spelers die locatie in al haar donkerte en grootsheid. Vanuit het karakter van de ruimte bouwen ze het spel, de sobere maar kunstige kostuums en de scenografie op.

De galmende akoestiek, bijvoorbeeld, wordt tot een meerwaarde omgeturnd. Dankzij een suggestieve soundscape én een koor. Dat koor vervult geenszins de klassieke, Griekse rol van een commentator. Die rol is weggelegd voor een ijzersterke Sofie Sente die het publiek als verteller door het verhaal loodst. Het koor zingt sfeervolle partijen, gecomponeerd door Peter Spaepen, die de gespannen sfeer intensifiëren en onderstrepen.

In het begin is het voor de acteurs en de koorleden wat moeizaam zoeken naar het juiste volume zodat ze mekaar niet in de weg zitten. Dit zorgt er ook voor dat het publiek, vooral bij de aanvang of wanneer de acteurs schreeuwen, erg geconcentreerd moet luisteren om alle prachtige woorden te horen en te laten bezinken. Daarom is het jammer dat het publiek na afloop geen tekstboekje kan aanschaffen.

Naast de akoestiek wordt ook de architectuur van de ruimte inventief aangewend. Fotograaf en scenograaf Stef Stessel licht de ruimte stemmig uit. Hij is ook als (oorlogs)fotograaf prominent aanwezig op de scène en maakt live beelden die op de 'fries' boven de scène worden geprojecteerd. Je voelt je haast in een Griekse tempel. Of beter: in een tijdloze, universele plek waar men over het rechtspreken verhaalt en reflecteert.

Politieke poëzie

Deze *Oresteia* is ijzersterk en brandend actueel theater. Het is de vrucht van een jarenlange samenwerking tussen deze spelers, van hun streven naar puurheid in taal en oprechtheid in spel. Het is een ontegensprekelijk bewijs dat theater tegelijkertijd politiek en poëtisch, muzikaal en statig, groots en intiem kan zijn. Het is kunst die de honger naar schoonheid stilt maar de mensheid tevens een geweten schopt. Want eigent die mens zich niet te vanzelfsprekend het recht tot vergelden toe? Wat denkt u?

Els Van Steenberghe

Oresteia, De Roovers. Gezien op 4 mei 2011. Meer info: www.deroovers.be

Nieuwsbrief

Mis niet langer het belangrijkste entertainment nieuws. Schrijf je in voor de nieuwsbrief.

Gelieve een geldig e-mailadres mee te geven.
Gelieve de gewenste nieuwsbrieven te selecteren
Even geduld a.u.b.
U bent met succes ingeschreven
Er is een fout opgetreden

 KnackFocus

[Alle nieuwsbrieven »](#)

Recentste entertainment nieuws

Film

- [Shaun the Sheep Movie: Charmant](#)
- ['The Dukes of Hazzard's James Best overleden](#)
- [Na Lego nu ook film over Play Doh](#)
- [Groundhog Day: van film naar musical](#)
- [Fast & Furious 7: Weinig paardenkracht onder de motorkap](#)

[Meer film »](#)

Muziek

- [Frances Bean Cobain: 'Ik ben geen fan van de Nirvana-muziek, geef mij maar Oasis'](#)
- [Video: Kanye West rapt met zijn moeder](#)
- [In beeld: Superhelden veroveren bekende albumhoezen](#)
- [Twisted Sister stopt er \(bijna\) mee](#)
- [Bluesicoon B.B. King heeft hospitaal verlaten](#)

[Meer muziek »](#)

TV

- [5 muzikale parodieën op Game of Thrones: medleys, rap battles en een gestoorde George R.R. Martin](#)
- [Vier tv-reeksen die over de haai sprongen](#)
- [Twin Peaks: 25 jaar na de eerste aflevering](#)
- [Jeremy Clarkson keert \(eenmalig\) terug naar BBC](#)
- [Exclusief: de man die Daenerys Dothraki leerde spreken \(en de rest van de talen verzon\)](#)

[Meer tv »](#)

In beeld

- [In beeld: Superhelden veroveren bekende albumhoezen](#)
- [In beeld: de bloederige archieven van de New Yorkse politie binnenkort openbaar](#)
- [10 acteurs die bijna een rol hadden in 'Harry Potter'](#)
- [In beeld: de street art collectie van Google](#)
- [Madonna in 13 albumhoezen](#)

[Meer in beeld »](#)

Onze partners

ALTEREGO DESIGN

Design en deco

Koop uw meubelen
online of in onze
showroom (Luik &
Brussel).
Engelse lessen met

Gymglisch

7 dagen gratis cursus
engels.

SARENZA.BE

Geleverd binnen 24u

SARENZA.BE

Meer dan 52.000
schoenen gratis
geleverd binnen de
24u

CIAO!

Goedkoper kopen

Vind, vergelijk en
koop tegen de beste
prijs.

PARSHIP

Dating met Parship

Vind de partner die
echt bij je past.